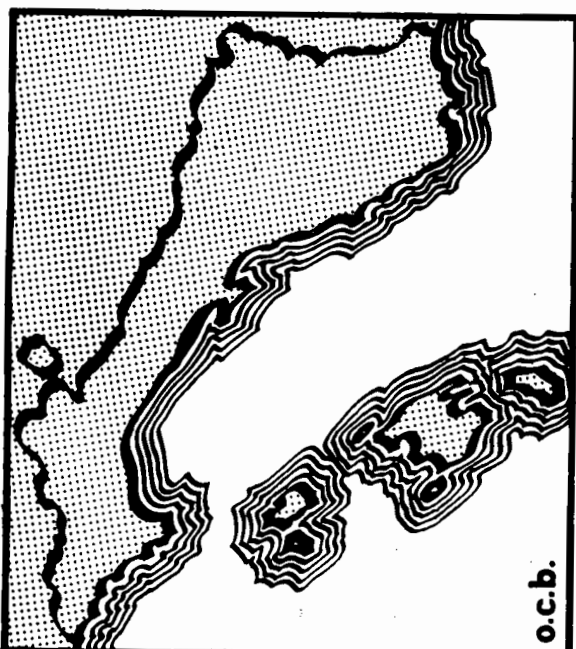

ESCOLA NORMAL I FET LINGÜÍSTIC (ENCARA)

per TONI ARTIGUES

**no som
un país bilingüe
ensenyament en català**

Ara fa un any vaig descriure en aquesta mateixa revista, ajudat d'una sèrie d'enquestes, la situació lingüística de la Normal de Palma. Si la descripció hagués mostrat un ús general del català ja no calien comentaris, perquè el català és la llengua territorial i nacional de Mallorca. La realitat lingüística, però, és tota una altra: un pla d'estudis del temps d'en Franco (en el qual i mentre depeníem de Barcelona s'hi va colar un *Català I* per a tots els de primer) que no té present la realitat de les nostres illes; una documentació (actes, paperetes, rètols, comunicats...) quasi totalment en castellà; i bona part del professorat no integrat lingüísticament. I fa més d'un any que Madrid va fer un Decret per regular el català dins l'ensenyança que és més curt que una mànega de guardapits (fins i tot la UNESCO el 1954 al seu acord sobre ús de les llengües vernacles a l'ensenyament anava més lluny). Es per això que insistesc en el tema, aquesta vegada per exposar la pressió duita des de l'Escola per tal de normalitzar la situació lingüística —pressió infructífera; ha estat “com rentar es cul a s'ase”— i per sensibilitzar el meu lectori.

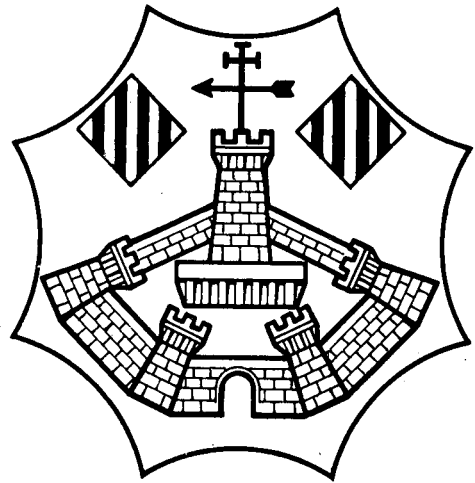
Animats en la idea que un dels factors essencials per a la catalanització de l'ensenyament és que la llengua catalana sigui la usual a l'Escola Normal i a la Facultat de Filosofia i Lletres, a fi que els que han d'esser professors se formin uns hàbits lingüístics catalans, les seccions de català de l'Escola i de la Facultat varen presentar el gener de 1979 a la Comissió Gestora de la Universitat de Palma —creada dia 15 de març del 78 i en funcionament des del juny— un projecte de Resolució que establia la normalització lingüística de la Universitat: ús habitual del català en els rètols, impresos..., organització de cursos de català per a professors, etc.; el president va trobar que era un tema a tractar amb els Estatuts de la Universitat —encara ara per fer— i no el va voler fer figurar a l'ordre del dia. Els cursos de

català per a professors, personal no docent i alumnes, però, gestionats a l'Extensió Cultural, foren impartits durant els dos darrers trimestres del 78-79 a Dret i a Ciències; se va considerar que a Filosofia i Lletres i a la Normal els professors interessats podrien assitir a un dels cursos de Català I que s'hi feien.

També dins l'Escola se va intentar la normalització lingüística. La Junta d'Escola de dia 18 de maig de 1978 va aprovar —en un document que establia l'oficialitat del català amb la del castellà— que els impresos de secretaria se fessin en català; jo mateix, durant l'estiu, vaig traduir els documents més usats (paperetes, saludes, etc.) a fi que ja durant el 78-79 els nous impresos fossin encarregats en català, i els vaig entregar al Cap del Negociat. Dia 22 de juny de 1979 el Departament de Filologia va recordar al Director aquell acord de la Junta d'Escola, altra vegada sense éxit. La Facultat de Filosofia i Lletres sí que usa el català, en general, com a llengua escrita.

S'ha insistit en la necessitat d'ampliar el pla d'estudis amb el nombre suficient d'assignatures que faci possible que els futurs mestres surtin amb una preparació adequada de català —tal com passa ja a les Normals de Catalunya— que els permeti exercir dignament sense haver de fer cap Reciclatge a través de la Facultat o del Consell —que és el que passa ara: alumnes que han acabat magisteri han d'estudiar un any o dos més, Català, per tenir bona preparació o més oportunitat de tenir feina—. Deixant de banda les sol·licituts de dotacions —previstes també en el Decret esmentat—, dia 23 d'abril de 1979, el dia del llibre, el Departament de Filologia va dur una proposta d'ampliació del pla actual a la Junta d'Escola i el 12 de setembre a la Comissió Gestora. Dia 12 de desembre de 1979 la Junta d'Escola va aprovar una petició d'assignatures de català a la Comissió Gestora, basada com les anteriors en les experiències de les Normals de Catalunya que ja des del 78-79 havien ampliat el nombre d'assignatures de català. Al President no li agradà i la retornà al Director sense passar-la a la Comissió. També n'Isidor Marí, membre de la Comissió Mixta per a l'aplicació del Decret esmentat, ha insistit a la Comissió en la necessitat d'ampliar el pla d'estudis de la Normal i de dotar-la de Càtedres i Adjunties. El curs 1980-81, però, ha començat com si res.

Pel que fa al professorat, no discutiré el dret que la Constitució atorga a usar el castellà en qualsevol ocasió, però sí que diré que és una llàstima que l'ambient no els hagi empès més a integrar-se lingüísticament. Esper que quan surtin

DECLARACIÓ DEL CONSELL PER LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

aquestes lletres ja s'estarà fent un curs per als professors, interessats a aprendre a usar oralment i per escrit la nostra llengua —fet per un dels professors de l'Escola—, a fi que tots la puguin usar en l'ensenyament i com a llengua de relació en benefici dels alumnes, que tocaran més de peus a terra, a la nostra terra, i podran viure una pedagogia més arrelada al nostre país. No podem oblidar que la situació present d'ús del castellà a l'ensenyament, als mitjans de comunicació, etc., és un situació creada per la política repressiva del català, endurida encara el temps de la dictadura; no podem oblidar que si volem un estat democràtic volem també acabar amb la repressió d'una nació envers l'altra, i acabar amb la suplantació de la llengua de Mallorca per una altra que si és aquí usual ho és per dret de conquesta; i no podem oblidar que ja algunes institucions democràtiques, com per exemple el Consell Insular de Menorca —i més encara la Generalitat de Catalunya—, caminen plenament cap a la normalització lingüística, cap a l'ús general del català. ¿Pot la Universitat de Palma restar al marge d'aquest procés de retrobament del nostre poble? ¿Volem els mestres de mestres esser contraris a aquesta normalització?